

**THE BARENTS EURO-
ARCTIC REGION**

**NORGA JODIHA
BARENTSRÄDI
JAGIID 2011-2013
WWW.BEAC.ST**

OLGORIIKADEPARTEMEANTA

Barentsguovlu – resursaguovlu

Dadistaga eanebut fuomášit Barentsguovllu, dakkár guovllu mas leat stuorra luonduriggodagat ja buorit eavttut ovddidit ođđa ealáhusaid.

Jagi 2005 rájis Davviguovllut leat leamaš ráđdehusa deháleamos strategalaš ángiruššansuorgi, ja Barentsovttasbargu lea ráđdehusa dávviguovlopolitihka geađejuolgi.

Barentsovttasbargu lea dan rájis go dat álggahuvvui jagi 1993 leamaš davi guvllolaš ovttasbarggu vuommáleamos oassi – namalassii dakkár ovttasbargu mii lea viidon ja dadistaga šaddan deháleabbon. Barentsovttasbargu lea odne stáhtaid, guovlluid, gielddaid, álgoálbmogiid ja oktagasaid ealasis deaivvadanbáiki.

Jagi 2013 Barentsovttasbargu deavdá 20 jagi. Mu doavva lea ahte mii ovttas sáhttit dan ávvudit čalmmustahtidettiin ollu ja čielga ávkkálaš bohtosiid maid ovttasbargu lea buktán guovllu buot álbmogiidda ja stáhtaide. Mii berret maiddá divaštallat niehkodoavagiid ja rivttes luoddaearuid válljemiid boahhtevas 20 jahkái.

Min ulbmilat leat nannet ealáhusaid ovddideami, sealluhit birrasa ja bisuhit ássamiid. Mii fertet hálddašit mánggain dilálašvuodain oktanaga; dakkár hástalusaiquin mat čatnasit ekonomalaš šadui, energiijadorvvolašvuhtii, ceavzilis resursageavaheapmái ja dálkkádatnuppástuvvamiidda. Ii oktage riika sáhte okto dáiguin hástalusaiquin birgehallas. Čovdosiid mii fertet ovttas gávdnat - Barentsovttasbargu lea erenoamáš arena dahje joret dan dáfus.

Ovttasráđiid mii galgat ávkin geavahit daid ollu vejolašvuodaid maid Barentsguovlu addá.

Ovttasráđiid mii galgat ovddidit guovllu ceavzilis vuogi mielde.

Ovttasráđiid mii galgat oaččuhit áigái šattu ja buorredilálašvuoda maid vuodđun leat garra birasgáibádusat, máhttu, ođđaigádeapmi ja oddasis jurddašeapmi.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jonas Gahr Støre'.

Jonas Gahr Støre

Norgga vuoruhusat

Norga áigu jođihanáigodagastis deattuhit Barentsguovllu ovddideami Eurohpá resurseguovllun. Guovllus leat hirkmat ollu dakkár resurssat go olju, gássa, guolli, dimbarat, minerálat, metállat, ja erenoamážit vel olbmot.

Guovllu dovdomearkan leat dan čeahpes áššedovdit, arvat dutkanbirrasat ja universitehtat, ja vel buresovdánan industriija- ja teknologijjabirrasat. Guovllu resurssaid ceavzilis geavaheami dáfus guovllus leat muhtun fágabirrasat mat gullet suorggi čeahpimusaid searvái.

Barentsguovlu buktá Eurohpái ja máilbmái muđuid stuorra meriid luonddurigodagaid. Muhtun álgoávdanasat válmmaštuvvojit gálvun guovllus, muhto ain dálge menddo ollu dakkár ávdnasat dolvojuvvojit olgomáilbmái válmmaškeahttá. Mii háliidit nu váikkuhit, ahte guovllus šaddá ceavzilis ja birrasa seasti industriija- ja teknologijaovdáneapmi.

Álgoálbmogiin galgá leat dadjamašvejolašvuohta, vai sin árbevirolaš dieđut ja máhtut, vásáhusat ja ođđaáigasaš oaidninduhkodagat sáhttet váikkuhit guovllu ovdáneapmái buorrin. Norga áigu doarjut álgoálbmotáššiid bargojoavkku ja nannet guovllu álgoálbmotbirrasiid ovttasbarggu.

Mii leat ožžon áigái ollu dan rájis go Barentsovtasbargu álggahuvvui jagi 1993. Stuurámus vuoit lea rájaidrasttideaddji luohttámušaid ja gaskavuodaid buorideapmi davvin. Stuurra mearkkašupmi lea das go Barentsovtasbargu lea ásahan ollu rájaidrasttideaddji fierpmádagaid. Álbmogis álbmogii nammasaš ovttasbargu lea leamaš erenoamáš mávssolaš, ja nu sáhttit dadjat maiddái guvllolaš dásiid oktavuodaid birra. Dáin surggiin Barentsovtasbargu lea duolbman ođđa bálgáid. Vaikko mii leat olahan guhkás, de eat velge sáhte bissánit; Barentsovtasbargu ferte geažos áiggi iežas heivehallat nuppástusaide ja ođđa ovdánanhálttiide davvin.

Mii áigut doallat Barentsovtasbarggu 20-jagi ávvudeami Girkonjárggas jagi 2013. Dan ávvudeamis mii sáhttit geahčadit áiggi mii lea vássán ja árvvoštallat maid mii leat nagadan dassáži, muhto vuos ja ovddimusat galgat geahčadit ovddas guvlui. Ođđa áigi buktá ođđa hástalusaid, ja mii áigut bidjat ovdan Girkonjárgga julggaštusa ođđa árvalusa, mii čujuha ovddas guvlui Barentsguovllu boahttevaš logiid jagiide.

Norgga jodihangoddi áigu oktanaga deattuhit joatkevašvuoda ja njuovžilvuoda:

Mis leat golbma váldovuoruhusa:

1. Ceavzilis ekonomalaš ja industriijalaš ovdáneapmi

Barentsguvlui lassána fuomášupmi eambo ja eambo dálkkádatnuppástusaid geažil ja resurssaid lassáneaddji jearu geažil. Minerálaid ja metállaid ruvken ja ođđa proseassa-industriija ovddideapmi šaddet leat ain deháleappot bohattevaš áiggi. Jos dát áššit galget lihkostuvvat, de stáhtat ja guovllut fertejit lahkalaš bargat ovttasrádiid ovddidan dihtii buoret fievráduš- ja logistihkkafierpmádaga. Riikkaidgaskasaš ovttasbargu lea mearrideaddji dehálaš, ja Barentsovttasbargu sáhtá dán dáfuš leat guovdileamos doaibma.

2. Máhttovudot ovdáneapmi mii ii bahás čuoze birrasii ja dálkkádahkii

Mii háliidit čuovvut alimus birasgáibádusaid Barentsguovllu ovddideamis. Báikkálaš áššedovdiidmáhttu ja riikkaidgaskasaš áššedovdiidmáhttu fertejit doaibmat ovttas jos galggaš šaddat buorre boadus. Fitnodagaid birasovddasvástáduš ja sin ehtalaš láidestusnjuolggadusat ja ovddasvástáduš galget adnojuvvot dehálažžan.

Dan bargui, masa odasmuvvi energiija ja energiija jierpmálaš geavaheapmi gullet, fertejit eanet návccat biddjojuvvot, ja dange bargui mii galggašii jávkadit váraleamos birahástalusaid, nugohčoduvvon "Hot Spots". Dás lea dárbu ovttasbargui, mii rasttida fága- ja riikkarájáid. Norga áigu bovdet odđa dálkkádatkonferánsii, "Vadsø II". Hui ovdan vuoruhuvvo bargu Barentsguovllu vástesaš dálkkádatplána gárvvistit.

3. Álbmogis álbmogii nammasaš ovttasbargu

Barentsovttasbarggu geađejuolgi lea aiddonassii dat šláddjes ovttasbargu maid dábálaš olbmot doaimmahit. Dán oktavuodas kulturovttasbargu lea áibbas guovdil.

Norgga jodihangoddi áigu maid doarjut earáge dehálaš surggiid, nugo dearvvasvuoda- ja sosiálasuorggi, valášállama, mánáid ja nuoraid suorggi, oahpahussuorggi, dutkansuorggi, turismma ja ohcan- ja gádjunsuorggi. Dávjjes oktavuodat ja rabas fierpmádagat leat dehálaččat go barggu ulbmil lea ovddidit guvllolaš identitehta.

Ovttasbarggu organiseren

Riikkalaš dásiid ja guvllolaš dásiid ovttasdoaimman gullá Barentsovttasbarggu dovdomearkkaide. Barentsráđi njunušin Norga áigu deattuhit lagaš ovttasbarggu Regiovdnaráđi njunnošiin, Norrbotteniin. Barentsovttasbarggu geavatlaš bargguid stuorámuš osiid doaimmahit bargojoavkkut, ja okta dehálaš doaimmamuš, mii gullá Norgga jodihangoddái, lea doarjut ja movttiidahttit bargojoavkkuid bargguid. Riikkaidgaskasaš Barentsčállingoddi (IBS) Girkonjárggas lea mávssolaš guovddáš, mii galgá oktii heivehallat Barentsguovllu doaimmaid, ja dan doaimma lea dehálaš jodihangotti čállingoddin. Norgga Barentsčállingoddi Girkonjárggas lea maid dehálaš ovttasdoaimmi, álggaheaddji ja heivehalli Norgga jodihangoddái. Mii áigut maid geahččalit oktii heivehit Barentsovttasbarggu doaimma doaimmaiguin mat leat dakkár guvllolaš organisašuvnnain go Árktalaš ráđis, Nuortameararádis, Davviriikkaid ministtarrádis ja Davi dimenšuvnnas.

“*Dađistaga eanebut fuomášit Barents-guovllu, dakkár guovllu mas leat stuorra luonddurig-godagat ja buorit eavttut ovddidit odđa ealáhusaid.*

- Jonas Gahr Støre

Duohtadieđut Barentsovttasbarggu birra

- Euro-Árktalaš Barentsguovlu áshuvvui jagi 1993.
- Barentsovttasbargu čađahuvvo sihke stáhtaidgaskašaš dásis ja guovlluidgaskaasš dásis.
- Barentsráđi lahtut leat Danmárku, Suopma, Islánda, Norga, Ruošša, Ruotta ja EU-kommišuvdna
- Guovlorádis leat 13 lahtu:
 - Suoma lahtut: Kainuu, Lappland ja Oulu. Davvi-Gárjil lea dárkojeaddji.
 - Norgga lahtut: Finnmárku, Nordlánda ja Romsa. Rogalánda ohcá beassat dárkojeaddjin.
 - Ruošša lahtut: Arhángelsk, Gárjil, Komi, Murmánska ja Njenjecaid guovlu
 - Ruota lahtut: Norrbotten ja Västerbotten
- Álgoálbmotovddasteaddjit galget doaibmat Barentsráđi ja Guovloráđi rávvejeaddjin.
- Norrbotten lea Guovloráđi jodiheaddji jagiid 2011-2013
- Norga lea Barentsráđi jodiheaddji jagiid 2011-2013

Gulahallandieđut

Ámmátlávdegotti jodiheaddji:

Ambassadevra Sverre Stub, sst@mfa.no

Norgga ovddasteaddji ámmátlávdegottis:

Seniorrávvejeaddji Alf-Åge Hansen alha@mfa.mfa

Olgoriikadepartemeanta

Ruošša, Eurásia ja guvllolaš ovttasbarggu ossodat

Poastačujuhus:

Poastaboksa 8114 Dep,

0032 Oslo

Kontorčujuhus:

7. juni plassen 1, Victoria Terrasse

Tlf: +47 23950000

Fákasa: +47 23950099

E-poasta: post@mfa.no

Interneahtta: www.regjeringen.no

Riikkaidgaskasaš Barentsčállingoddi

Poastaboksa 103

9915 Girkonjárga

Tel: + 47 78 97 08 70/71/72/73

Fákasa: + 47 78 97 70 79

E-poasta: ibs@beac.st

Interneahtta: www.beac.st

Norgga Barentsčállingoddi

Poastaboksa 276

9915 Girkonjárga

Tel: +47 78 97 70 50

Fákasa: +47 78 97 70 55

E-poasta: info@barents.no

Interneahtta: www.barents.no

Barentsguovllu ođđasat: www.barentsobserver.com

